

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel. 68.45.41
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

WEEKBLAD
=====
nadruk verboden

20e jaargang nr.33
=====
9 april 1976

x in de kantlijn betekent de vraag
- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar - wat u zo langzaam aan wel zoudt kunnen weten. Wij verzoeken u dan ook over alles, wat wordt gebracht, zelf na te denken. Ons onderwerp voor heden werd door u aan het begin van het verenigingsjaar gekozen en draagt de titel:

R U N E N M A G I E

Nu zou ik graag willen beginnen hierbij enkele zaken recht te zetten. Mensen denken tegenwoordig bij het woord runen aan letters uit de germaans - keltische kultuur. Dit klopt in een bepaalde tijd ook wel. Maar runen hebben een veel oudere afstamming.

Wanneer wij b.v. naar het iraanse onderras zien, zo komen ook daar runen voor en zelfs bij de chinezen treffen wij iets aan, dat geheel strookt met de oorspronkelijke runen.

Wat waren die runen dan oorspronkelijk? In feite niets anders dan stokjes, die geworpen werden om een orakel te verkrijgen.

Het aantal stokjes, dat gebruikt werd, verschilde. De germaanse gebruiken, die ook in uw land enige tijd overheersten, vermelden het gebruik van oneven getallen, waarbij de belangrjkhed van de vraag bovendien nog het aantal van de gebruikte stokjes bepaalt.

Men redeneert in die dagen ongeveer als volgt: Indien ik de goden aanroep en gelijktijdig mijn staafjes werp, zo zal daarin de boodschap van de goden leesbaar worden.

Men meende, dat toeval niet bestaat. Wat inhoudt, dat het vallen van staafjes op een bepaalde wijze gelijktijdig impliceert, dat een bepaalde gebeurtenis uit de vele mogelijkheden eveneens onvermijdelijk is geworden.

Het is dit gevoel van onvermijdelijke samenhangen, dat de verdere aan de runen verbonden ontwikkelingen, vooral ook de daarmee verbonden magie, voor een groot deel bepaalt.

De denkwijze van het noodlot, dat dwingt, kent u allen. In de oude tijd werd de mens steeds weer gekonfronteerd met een voor hem bezielde natuur, waarbij de bezieling werd gepersonifiëerd door vele goden. Daarin zag hij a.h.w. de bepaling van zijn eigen lot, de onvermijdelijkheid van alle gebeuren, dat met zijn leven samen hing.

Al snel kwam men echter tot de konklusie, dat, zo de aarde moet reageren op de goden, de goden eveneens gebonden zullen zijn hunnerzijds volgens vaste regels op alles, wat op aarde geschiedt, te reageren.

Er is een wederkerigheid. Het zo boven, zo beneden, wordt mogelijk bij de ontwikkeling van de runen wel wat eenvoudiger gesteld en vooral meer magisch dan filosofisch aangepakt, maar toch speelt deze stelling bij het handelen en denken van de mensen, die met deze runen werken, wel degelijk een grote rol.

Zo was er eens - ik weet niet precies, waar, wie en hoe dit de eerste maal tot stand kwam - een handige man, die de runen vele malen had geworpen, maar nooit het antwoord kreeg, dat hij wilde hebben. Waarop hij tot zichzelf sprak:

De volgende keer doe ik het anders. Waarop hij eerst van de stokjes, de runen, de tekens vormde, die hij als antwoord op zijn vraag wenste en daarna de goden eerst aanriep en de vraag stelde.

Waarschijnlijk dacht hij, die goden zien toch niet precies, wanneer ik die stokjes gooi, want zo handig lijken zij mij nu ook niet. Het is trouwens opvallen, dat de meeste mensen aannemen, dat hun God of goden even dom zijn als zijzelf.

Onze man redeneerde verder: wanneer ik de goden aanroep, zien zij, hoe de stokjes liggen en daardoor zullen zij dan wel verplicht zijn er zorg voor te dragen, dat uit alle mogelijkheden juist de door de runen aangeduide ontwikkeling zal plaats vinden.

Daarmede was een denkwijze geboren, die veel grotere konsekwenties had, dan de eerste hanteerder van de stokjes op deze wijze zich voor kon stellen. Er waren immers reeds een aantal figuren, die men op een bepaalde wijze interpreteerde.

Men kende dus tekens voor leven, dood, open, dicht en dergelijke begrippen. Tot op dat ogenblik was deze betekenis er alleen aangegeven, wanneer tijdens het wichelen de stokjes deze figuren vormden.

Nu echter kregen meer en meer van die tekens een vaste betekenis. Het werden woorden. Want een mens heeft nu eenmaal woorden en begrippen nodig, wanneer hij zijn wensen wil uitdrukken.

Er ontstond betrekkelijk snel een soort runen-magie, maar gelijktijdig werden de runen van toevalsproducten in feite tot een soort ideografisch schrift.

Dit heeft heel ver doorgewerkt, ook in latere tijden. Wanneer ik hierbij b.v. spreek over handlijnkunde, dan zult u zich waarschijnlijk afvragen, wat runen daarmee nu weer te doen hebben.

Vergis u niet. Er bestaat een methode, nu nog veel in o.m. Duitsland gebruikt, om de lijnen van de hand te duiden, waarbij

men spreekt over een "handhoroscoop". De basis is een hoofdlijn, die de hand in verschillende vakken verdeelt. De lijn wordt de "rune" van de hand genoemd, terwijl vele van de tekens, die met planeten - en dus met bepaalde werkingen en invloeden - worden geassocieerd eveneens herinneren aan bepaalde runen uit het germaanse alfabet.

Nu kan men wel aannemen, dat dergelijke lijnen in grote mate het gevolg zijn van toevallige factoren. Maar de luider redeneert: het leven zelf heeft die lijnen gegrift. Het is een eeuwige, bestaande waarde, tot uiting komende in het lichaam, vooral de hand, van degenen, die wij proberen te ontleden of wiens toekomst wij willen beschouwen.

Men kan die lijnen duiden, omdat daarin de wil van God, of zo men dit prefereert, de voorbestemming door aard en natuur, reeds is vastgelegd. Ook hier blijkt de mens te geloven in de dwingende kracht van de lijnen.

Het eerste punt van mijn inleiding wordt hiermede naar ik meen duidelijk onderlijnd: Een rune is oorspronkelijk niets anders dan een wichelhoutje.

De wijze, waarop de mens magisch het toeval benaderde middels zijn wichelarij, werd de aanleiding tot het ontstaan van vaste runentekens, die tot woord of begripstekens werden.

De toepassing van die begripstekens als kenmerk van de wil der goden, dus zuiver magisch, blijft zeer lang voortbestaan en speelt zelfs nu nog in bepaalde vormen van occultisme een rol.

Wij zullen nu proberen duidelijk te maken, wat men volgens sommigen met de runen zoal kunt doen. Het is zo iets geweest als het wichelen met de stengels bij de I Tsjing: neem aan aantal stokjes, houdt die op een bepaalde wijze te samen vast, laat die uiteen vallen.

Bij de druiden en germaanse wijzen behoorde bij het werpen bovendien een reeks van formules en gebaren. Vaak tekende men met de in beide handen gehouden bos stokjes b.v. een hamer in de lucht.

De stokjes vallen, de tekens worden gelezen. Hierbij valt op dat alle dwingende krachten, die niet van de mens of kenbare levende wezens stammen, worden aangeduid met geloste tekens. Wat er op neerkomt, dat in het teken geen richting wordt aangegeven.

Alle krachten, die uit de mens voortkomen, of hemzelf direct mede betreffen, worden aangegeven met open tekens. Denk in dit verband maar eens aan de levensrune en doodsrune, zoals die wel gebruikt worden bij acties van de jeugd. Ban de bom e.d.

Er wordt in feite iets gesteld hierdoor: de invloeden rond ons zijn voor ons onaantastbaar. Maar alle levenskrachten en invloeden vanuit onszelf zijn een beweging. Zij zijn iets, wat in feite mede vanuit onszelf zal gebeuren en door onszelf beheerst kan worden.

In de magie zal de poging tot beheersen een grote rol spelen. Wat er op neerkomt, dat geen magiër het zich zal kunnen permitteren alleen met gesloten tekens te werken.

In elke samenstelling zal de man een open teken moeten gebruiken, al is het alleen maar om duidelijk te maken, hoe zijn eigen wil of de wil van de god, die hij aanroept, werken

zal.

Het betekent verder, dat men in de magie, of men nu runen als letters, woordtekens of magische figuren gebruikt, nooit cirkels zal maken. Een runencirkel kan alleen bestaan dáár, waar men een kosmische kracht of een kosmisch begrip wil uitdrakken, iets wat voor de mens mogelijk beleefbaar, maar zeker niet beïnvloedbaar is.

Elke andere vorm, waarin de lettertekens of runen worden gegroepeerd, gaande van de z.g. doolhofvorm tot de open rechtehoek of driehoek, heeft betrekking op zaken, die niet kosmisch, maar menselijk van aard zijn. De opstelling van de tekens in regels geldt hierbij gemeenlijk als een beperkte doolhofvorm. En een doolhof bepaalt in feite de samenhangen van alles, wat reeds bestaat, ook al zal de interactie, de samenwerking, veranderbaar zijn.

Let wel: de god is altijd een werkend principe. een actieve macht. Dat gelooft de gelovige tenminste: tot mogelijk blijkt, dat die god niets doet. Maar dan stelt de mens niet, dat de god anders is, maar zegt hij zijn geloof in de god op.

Wil men een godheid als mogelijkheid aanduiden, dan zal men geen gesloten teken kunnen gebruiken, maar aan de andere kant is een zuiver menselijk teken, een richting aangevend teken, ook niet juist.

Daarom duidt men een god gemeenlijk aan in een samenstel van lijnen, die twee vlakken al snijdend voorstellen. Een T-vorm komt het meeste voor, al dan niet verrijkt met bijkomende lijnen.

Voorbeeld: een drietand. In feite een T met enkele daarop geplaatste opgaande lijnen. Wie een dergelijk teken ziet, zal niet in de eerste plaats denken aan b.v. een boer met een hooivork. Het is voor de meeste mensen - op associatieve basis - een aanduiding van de god van de zee.

Je zou kunnen stellen, dat elk teken, dat een god aanduidt, twee maal actie aangeeft, n.l. op twee vlakken gelijktijdig. En ook dergelijke tekens leven tot in uw dagen voort.

Een mooi voorbeeld voor dit alles vormen de z.g. geheime tekens der planeten - inclusief de zon, die in dit verband voor het goede doel tijdelijk ook "planeet" genoemd zal worden.

In deze tekens vindt u de kosmische aard terug van de planeet, weergegeven door gesloten tekens, die b.v. lijken op 'n huisje met een dakje er op, driehoeken, verder vele soorten recht en driehoeken, met daarin tekens. Soms loopt er een streepje door en ben je als mens geneigd te zeggen: dat is dus een vierkant met een afwijking.

De actieve invloeden en werkingen worden echter aangegeven door konstrukties van langere en kortere lijntjes, die t.m. in twee richtingen gaan. De meest voorkomende vorm bestaat uit een horizontale lijn, waarop naar beneden en boven lijntjes zijn aangebracht, die echter zelden doorlopen en dus boven en benedeb de lijn gelijktijdig werkzaam schijnen te zijn.

In een dergelijk geval heb je te maken met de bestemmende invloeden, die van de planeet uitgaan. Iets, wat in de zegel-magie ook nu nog veelvuldig wordt gebruikt om het doel van het zegel aan te geven.

Waarmede ik niet wil stellen, dat de meeste mensen in uw

tijd nog magische zegels gebruiken. Het dichtste erbij komt mogelijk nog de postzegel, uitgegeven door de PTT om een werking, een taakverplichting, aan te duiden. Maar dezen zou je m.i. beter inflatiezegels kunnen noemen, wat zij kosten steeds meer en je krijgt in feite voor je geld, daaraan besteed, dus steeds minder.

Bij het werken met zegels gebruikt men de oude tekens dus nog steeds met gesloten tekenen om aan te geven, welke kosmische positie van belang is, terwijl het opentekenen de invloed weergeeft, die moet worden uitgeoefend.

Dan kennen wij nog de directe bezweringstekens, die soms ook runenletters zijn. Je vindt dezen altijd aan de top of in enkele gevallen ook in het centrum van het zegel - dus niet meer als deel van het randschrift.

Dergelijke tekens staan altijd weer geheel vrij en maken kennelijk geen deel uit van het geheel. Zij zijn z.g. mensentekens - vergelijk met doodsrune en levensrune. Omdat men aan dergelijke bestemmingstekens echter de krachten van een god of goden verbonden acht, heeft men kleine cirkeltjes als balletjes op het einde van elke open lijn getekend. Waarschijnlijk om aan te geven dat de goden van menselijke zaken als b.v. leven en dood de ballen verstand hebben.

Hoe het ook zij, hier is weer de oude runenmagie levend geworden. Deze is dus kennelijk niet verdwenen, toen de laatste skalden en barden (die aan dergelijke eenvoudige magie plachten te doen) samen met de druiden in het niet verdwenen.

Runenmagie is werkelijk een levende magie, die ook in uw dagen nog bestaat. Waarmede ook het tweede punt duidelijk is, naar ik hoop:

Runenmagie is een overlevering, die waarschijnlijk uit 2 tot 3 subrassen heeft bestaan. Subrassen hier gebruikt in de theosofische betekenis van het woord.

Deze vorm van magie wordt kennelijk nog gehanteerd, omdat het hieraan eigene lijnenspel de mens in staat stelt bepaalde waarden, van zowel de oneindigheid van de kosmos als van zichzelf te visualiseren.

Waarover men nog wel even verder zou kunnen filosoferen. Mogelijk is het u nog niet opgevallen, dat onder de runentekens een kruis voorkomt. Dat is wel niet een echt katholiek kruis, maar toch een kruis.

De reden hiervoor is, naar mijn beste weten, gelegen in de voorstelling van de oude magiërs, dat een mens als ontvanger van magische gaven verbonden is met de wereld der goden - wat men niet met de verticale, maar met de horizontale balk meende uit te drukken. Men stelde dan, dat hij hierdoor in zich krachten en mogelijkheden zou vinden, waardoor hij zijn eigen weg, aangegeven door de verticale balk, beter voort zou kunnen zetten.

Een vreemde redenering misschien in de ogen van de hedendaagse mens, maar zo dacht men nu eenmaal. Trouwens, ook vele andere, nu nog bekende symbolen zou men in de runen van eens met enige goede wil kunnen ontdekken.

Ik wil proberen u enkele kleine scènes te beschrijven uit de dagen, dat de runenmagie nog algemeen in uw streken gebruikt werd, al is het maar om u eens te laten zien, hoe men dacht en hoe men met de krachten, die men daarin veronderstelde, omging.

Stel u voor, dat een man ziek is geworden. Zoals gebruikelijk waarschuwde men dus de "dokter", i.c. een tovenaar. Deze tovenaar stelt dan, dat de zieke allereerst in contact gebracht moet worden met de kracht van de goden. Men bracht de man dan, indien dit mogelijk was, naar b.v. een heilige eik of andere "heilige" boom.

Men legde de zieke dan enige tijd onder de stam. Soms beschikte men over een boom, waarvan de stam gespleten of hol was. Dan werd de operatie nog pijnlijker: men bracht de zieke in de holle boom, of trok hem door de spleet in de stam heen.

Want, zo meende men, op deze wijze werd de zieke geladen met de kracht van een bepaalde god of alle goden. Maar dat was gemeenlijk niet genoeg. Maar zelden was een zieke in staat zich, gezien alle ellende, die hij reeds had doorgemaakt, te verheffen en, zeggende dat hij genezen was, er vandoor te gaan.

Dus stonden er gemeenlijk, wanneer de zieke het tot zover had overleefd, al snel 'n man of twee naast hem, gehuld in een ruwe schoudermantel, als dan niet boven een maxi of minijurk, die eerst hun handen op de zieke legden, om daarna in hun buidel te grijpen en de runenstokjes te voorschijn te halen.

De hand met de stokjes werd weer, maar nu kort boven het lichaam, langs de patiënt bewogen, opdat de kracht van de goden en ook de kwaal daarin zouden trekken.

De wijzen gingen terzijde en de familie ging gemeenlijk met hen mee. Want uiteindelijk moesten die de kosten betalen en daarom wilden zij overal ook bij zijn. Tegenwoordig is dat wel wat anders geworden. Ik heb tenminste nog nooit gehoord, dat een familielid stelde: ik moet voor de operatie van de patiënt betalen, dus wil ik ook in de operatiekamer alles van nabij kunnen volgen.

De runen werden geworpen en de wijzen gedroegen zich als echte specialisten: wanneer er twee bij waren, dan waren zij het zelden geheel met elkaar eens. Vaak werd een derde man als specialist aangetrokken - wanneer de familie in kwestie er goed genoeg bij zat, rijk genoeg was.

Na het konsult werd dan b.v. gezegd: de zieke zal leven, want er ligt hier een levensrunen in - of zal sterven, want de staafjes vormen een doodsrune - maar om het leven te behouden moet de patient volgens deze andere gevormde tekens in contact worden gebracht met bepaalde machten, of bepaalde kruiden gebruiken, bepaald voedsel tot zich nemen enz.

Was men niet geheel zeker van zijn zaak, dan werden vaak juist in dit deel van de behandeling vreemde eisen gesteld als b.v. de eis, dat de zieke geheel diende te worden ingesmeerd met het vet van een wild varken, dat juist gebaard had voor de kracht van de goden hem weer verlaten had, of dergelijke moeilijk te vervullen eisen.

Men "las" dus het recept uit de geworpen runen, die daarna weer werden opgenomen. Daarmee eindigde dan de taak van de "dokter". Eventueel namen kruidkundigen daarna de verdere verpleging van de patient op zich.

Maar zoals overal waren er ook in die dagen soms handige vernieuwers, die op eigen welzijn zeer bedacht waren. Zo vond

een handige jongen eens in een bos, dat als heilig gold een lindeboom, waarvan de stam gespleten was. Dat ding stond in de buurt van het huidige Lunteren, dus ergens op de Veluwe.

De man hielp waarschijnlijk mee om de spleet zo groot te krijgen, dat er een volwassen mens doorheen getrokken kon worden. In ieder geval kon een volwassene door die spleet kruipen of getrokken worden.

In de bast van de boom boven de spleet kerfde de man daarop drie heilige runen: de rune van het leven, de rune van de god van het vuur - mogelijk om zo de listen en handigheid te schenken, die de patienten nodig hadden om ondanks alles de behandeling te overleven - en de rune van de oppergod, die in zijn goedheid zijn arme volgelingen vaak voedsel en kracht heette te geven.

Daarop stelde hij zichzelf aan tot wachter van de h. boom en sprak tot de mensen: zie hier een zeer heilige boom, zoals blijkt uit de runen die er op staan. Wanneer je door deze spleet gaat, werken de krachten van de boom en van de runen op je in. De zieke, die hierdoor gaat, zal dus overleven en verdere behandelingen zijn niet meer nodig.

De man heeft er een tijdje een goed inkomen aan gehad, maar leefde niet lang meer, omdat zijn patienten dit ook niet deden en familieleden dit niet zonder meer over hun kant wensten te laten gaan.

Deze kleine scenes geven de runenmagie weer, zoals die eens voornamelijk beoefend werd. Maar in het dagelijkse leven speelden toen runen ook al een rol. Wanneer je een plaats had, die veilig moest zijn voor werkingen van goden of demonen, bracht je daarop de juiste tekens aan.

Voor goden gebruikte men z.g. beschermende tekens, waardoor de god wist: hier wonen vereerders van mij, die ik dus moet beschermen, want dit wordt door de tekens aangegeven. De demonen verdreef men - naar men geloofde - eveneens door bepaalde machtstekens en tekens van goden te gebruiken, waarvoor de duistere geesten naar men aannam, bang waren.

Zelfs kerfde men wel tekens boven de ingang van een hut of huis die zeiden: vreemdelingen, die hier zonder verlof binnentreden, zullen de wraak van de goden ervaren. Een soort ingebouwd bordje met "verboden toegang" dus, maar dan niet volgens het strafwetboek, maar met de bedreiging, dat men door de wraak der goden zou worden neergeslagen en achtervolgd zou worden door demonen.

Een praktisch gebruik dus. Mogelijk kunt u zich niet voorstellen, dat mensen, die dergelijke bevelen niet opvolgden, of b.v. heilige bossen tegen alle verbod in betraden, zonder kenbare oorzaak na korte tijd stierven. Toch kwam dit vele malen voor, niet omdat er die mensen werkelijk iets bovennatuurlijks overkwam, maar omdat zij diep in zichzelf geloofden, dat iets dergelijks zou gebeuren.

Dit is trouwens het kenmerk van vele vormen van primitieve magie: zij is voornamelijk gebaseerd op suggestieve werkingen. Middels hun geloof kun je en kon je de mensen wel degelijk in grote mate beïnvloeden. Misschien zou je met enige oneerbiedigheid kunnen stellen, dat de werkingen van de runenmagie van eens veel overeenstemming vertoont met de inwerkingen door het hedendaagse advertentiewezen.

Er werd suggestie uitgeoefend. En ook nu wordt door deze suggestie, vaak gepaardgaande met veel herhalingen, het gedrag en denken van de konsumenten beïnvloed.

Nu is het voor u moeilijk dit alles geheel te aanvaarden en te begrijpen. Duidelijk: u kunt lezen. Onbewust neemt u aan, dat elke bataaf, germaan, of desnoods kaninefaat kon lezen en dus zonder meer kon begrijpen, dat runen geschreven werden en hun betekenis zonder meer zou kunnen begrijpen.

Maar de mensen van die dagen waren praktisch allen analfabeten. Hun vermogen tot lezen was, zelfs wanneer het om de meer gangbare runen ging, dus zeer beperkt en schrijven was in hun ogen een soort magische handeling. Trouwens, lezen en schrijven waren in die tijd voornamelijk de kunde van een bepaalde gesloten kaste. Het was voor de eenvoudige mensen onbereikbaar, geheimzinnig.

Verbluffend moet het voor die mensen geweest zijn, dat elke tot de kaste behorende priester of bard deze runen op gelijke wijze vertaalde, de betekenis altijd weer in vergelijkbare wijze interpreteerde. Men zag dit als een soort bovennatuurlijk vermogen, dat zekere macht verborg.

Mogelijk wordt u nu wat duidelijker, wat de rol van schrift en runen zijn geweest in uw streken rond het begin van uw jaartelling.

Suggestie, angst voor het onbekende en een bewonderende verering voor iemand, die dergelijke tekens zinnig kon schrijven en ook weer ontraadselen, werkten samen om de magie van de runen een belangrijkheid te verschaffen, die de resultaten daarvan gemeenlijk verre te boven ging.

In geheel west-Europa speelde het geloof in de dwingende werking, die van runen uitging, een belangrijke rol. Dit geloof was sterker en groter, naarmate men zelf minder in staat was deze tekens zelf te interpreteren en te begrijpen.

Later zouden de christelijke kloosters een soortgelijke aura van macht en goddelijke werking bezitten in de ogen van de gelovigen, omdat men ook hier de mystieke taal sprak en kon lezen en schrijven.

Waarmede ik aan het derde deel van mijn betoog toekom. Zoals ik u reeds duidelijk maakte, leeft de runenmagie voort. En waarom zou dit in feite niet het geval zijn? Er is ook filosofisch en mystiek in de runen het nodige te vinden.

Een lijn kruist een andere lijn. Dat lijkt zo eenvoudig. Maar je verdeelt de oneindigheid zo in delen, geeft richtingen aan, maakt orientatie mogelijk, scheidt een samenstel van dimensies en mogelijkheden, die zonder die lijnen niet in deze vorm kenbaar zouden zijn.

Meerdere lijnen omsluiten in zich een vlak. Dit betekent, dat er een begrensd geheel heeft, dat hanteerbaar is. Magisch denkende kun je hieraan nog toevoegen, dat dus van alle zijden krachten inwerken op een ruimte, waarin geen uitwijkmogelijkheid meer bestaat.

Trek meer lijnen, die elkaar kruisen en je maakt meer van elkaar gescheiden vlakken, kleine werelden, die van de rest onderscheiden zijn door richting en mogelijke inhoud. Je scheidt, magisch redenerende, zo a.h.w. meer "dimensies". Meer mogelijkheden dus, meer invloeden.

Met lijnenspel op een stukje papier, of - zoals het vroeger vaak gebeurde - getrokken op een vlakgemaakt stukje aarde, kun je de mogelijkheden aangeven, die er zijn. En vergeet niet, dat, volgens het magische geloof, dit een dwingend voorbeeld is voor de werkelijkheid, waarin je leeft.

Wanneer voor een mens de mogelijkheden, die openstaan, toenemen, zal die mens meer gaan leven, sterker worden, wijzer worden, meer beleven. Want hij groeit immers zelf mee met het beeld, dat is vastgelegd?

Neemt het aantal mogelijkheden, dat er voor je bestaat, steeds af en wordt de ruimte, waarin je je zou kunnen bewegen bij een verdergaan langs je levensweg steeds kleiner, dan zul je sterven. Want dan kun je zelf niets meer bepalen en is alle actie verder op de duur onmogelijk geworden.

Zo eenvoudig is het in feite, wanneer je magisch denkt. Elke nieuwe lijn voegt een dimensie aan je bestaan toe, elke verschuiving van lijnen betekent een nieuwe wereld. De wereld is in het denken van de runenmagiër vol van kleine subwereldjes, waarvan elk een geheel eigen reeks krachten, invloeden bergt en daarnaast ook beschikt over een eigen invloed op al het andere en mogelijk eigen bewoners huisvest.

De lijn geeft aan, vanuit welk wereldje de invloeden komen, die je zullen treffen. In feite geven de lijnen, door de geworpen runenstaven gevormd, dus aan, met welke subwerelden het ik van een mens verbonden is of zal worden.

Je kunt zelf sterk zijn. Maar ook de sterkste man heeft niets aan zijn kracht, wanneer hij niet iets heeft om zich tegen af te zetten en iets om zijn kracht tegen te richten door b.v. de duwen.

Je moet steeds voor het uitoefenen van kracht over twee punten beschikken: een punt, waarop je jezelf baseert en een punt, waarop je, op welke wijze dan ook, pressie kunt uitoefenen. Wanneer een van die punten ontbreekt, zij het je basis of iets, waarop je kracht kunt uitoefenen, kun je niets doen.

De mens is machteloos in alle omstandigheden, waarin er niet een wereld is, waarop hij invloed kan uitoefenen en in hemzelf niet een waarde of wereld bestaat, waarop hij zich kan baseren.

Een denkwijze, die zeker niet nieuw genoemd mag worden, maar die, zelfs in uw dagen, zeer actueel blijft. Wanneer u zich b.v. wel eens bezig hebt gehouden met de verschijnselen van de ruimtevaart, dan weet u, hoe belangrijk daarbij het bewegen in een omgeving zonder zwaartekracht is.

Dit is een levensnoodzaak tijdens ruimtevaart. Je moet een manier vinden, ook onder die omstandigheden beheerst te reageren. Wat blijkt hier steeds weer: je moet iets hebben, waartegen je je af kunt zetten.

Zelfs de astronauten hebben reeds geleerd, dat zeer kleine krachten onder die omstandigheden van belang kunnen zijn. Iemand, die zich te voorzichtig afzet om b.v. zich niet te stoten, blijkt soms in de ruimte te blijven hangen. Wat doe je dan? Je blaast eenvoudig stevig in de richting van de dichtstbij liggende wand en drijft meteen naar de tegenover liggende wand, waar je weer houvast krijgt.

Dus: met de kleinste kracht kan ik veel bereiken, wanneer er maar weinig weerstand is, maar ik moet iets hebben, waarvan

ik uit kan gaan, al is het maar, zoals in genoemd geval, de massa van je eigen lichaam.

Magisch denkende stelt men, dat de eigen wereld niet in beweging komt, maar ook in feite weinig weerstand bezit tegen werkingen, die buiten die wereld origineren. Dring je een andere wereld binnen, dan zal de kracht van die wereld - een soort zwaartekracht mogelijk - op je eigen wereld in gaan werken met elke poging tot beïnvloeding van je normale wereld, die je tot stand brengt.

In vele vormen van magie en niet alleen in de runenmagie gebruikt men middelen, waardoor men er achter komt, welke werelden buiten eigen normaal bestaan men bereiken kan. Is er één van die werelden, dan kun je de werking daarvan niet zonder meer uitschakelen, maar je kunt wel het resultaat van de inwerking mede doen uitgaan van eigen wezen en zo ten dele bepalen, wat er zal gaan gebeuren.

Kun je b.v. twee van dergelijke andere werelden bereiken, dan is het zelfs mogelijk, dat je door je eigen persoonlijkheid die krachten van die beide werelden op elkaar richt en zo de beïnvloeding van je eigen normale wereld hierdoor uitschakelt.

Invloeden, die de mens normalerwijze deels of geheel beheersen, zo redeneert de magier, kan ik op deze wijze uitschakelen, of in invloed dermate beperken, dat het mij mogelijk wordt een werkelijk vrije keuze te maken.

Dergelijke denkbeelden worden gemeenlijk in grotere aantallen lijnen, die te samen een soort symbool vormen, uitgedrukt. En dat betekent, dat ik nog even op de zegelmagie terug moet komen: Wanneer je daarbij naar de z.g. zegels van b.v. planeetgeesten nauwkeurig beziet, blijken zij uit lijnen te bestaan, die werkingen aangeven. Kennelijk is het zegel geen handtekening of kentekene zonder meer, maar een duidelijke omschrijving van de krachten en werkingen, die in de bewuste geest schuilgaan.

Ontleed men b.v. het planeetzegel van Mars en let men daarbij op de in de lijnen uitgedrukte eigenschappen, dan komt men onvermijdelijk tot de konklusie, dat dezen bijna identiek zijn aan de werkingen, die de astroloog in zijn werken aan de planeet Mars toekent.

Het mannelijke karakter van Mars komt tot uiting in het zegel, maar ook de kansberekening, die bij Marsinvloeden een grote rol speelt en de neiging risico's te nemen. Dus de astrologische werkingen, die men aan Mars toekent, stemmen overeen met het zegel van de planeetgeest van Mars, die toch tot een geheel andere en door de meeste astrologen verworpen occulte discipline stamt. Hoe dat kan? Beiden zijn uit dezelfde basis voortgekomen.

De runenmagie was de uitdrukking van een bepaalde levensbeschouwing, zoals het runenschrijft ontstaan is aan de hand van een bepaalde levensbeschouwing.

Denk eens aan Egypte. Hoe is het ideografisch schrift hier ontstaan? In het begin omdat men magische zegels van de goden maakte, waarbij men aanduidde, wat zij waren, hoe hun eigenschappen en werkingen waren. Later is men deze bijvoegsels voor meer mundane zaken gaan gebruiken en heeft men de god, die eens tot het geheel onverbreeklijk behoorde, weg gelaten, of vervangen door andere voorwerpen of personen.

Eens had men, voor de twee rijken ook maar enige eenheid of macht bezaten, alleen tekens voor goden en de macht van die goden. Daaruit kwam een schriftvorm voort, die ook voor andere zaken bruikbaar was en op de duur kwam men zelfs tot een soort letterschrift, waarbij de ideogrammen meer en meer hun eigen betekenis verloren en daarvoor een klankwaarde kregen.

Een vergelijk met het runenschrift in de ontwikkeling daarvan dringt zich op. Volgens mij betekent dit, dat het runenschrift op zich magisch in feite waardeloos is. De tekens hebben geen eigen invloed. Maar omdat zij invloeden en machten, of invloeden uitdrukken voor de mens, kan het schrift in de magie optreden als een soort spoorboekje voor de wijze, waarop de krachten van de mens zelf actief worden en zo eveneens een aanduiding vormen voor gebeurtenissen, die nog moeten komen.

Het is een bepalen van toekomstige ontwikkelen en bestaande evenwichten plus al, wat daaruit voortvloeit op grond van het geloof van de mens, die zo zijn eigen krachten op deze wijze groepeerd en inzet.

Mede hierdoor komt m.i. het wichelkarakter, dat de rune eens bezat in elke toepassing binnen de runenmagie tot uiting. Je kunt met runenmagie, ook volgens de stellingen daarvan, nooit de aard van de dingen veranderen, maar wel de werking beïnvloeden, die zij krachtens geaardheid zullen bezitten.

Je kunt van een demon geen god maken. Maar met een bezwering op de juiste wijze kun je, door gebruik van zijn naam - gedacht als eenheid met zijn wezen - binden aan een aantal runen, die goddelijke werkingen of eigenschappen aantonen. Dan kan de demon t.a.v. degene, die het zegel draagt, niet anders meer werken dan door krachten en invloeden, die vergelijkbaar zijn met die, welke aan een bepaalde god worden toegeschreven. En een demon is meer dan een godheid onderworpen aan de beperkende invloeden, die de tekens in zich uitdrukken.

Zelfs de grootste demon, zo geloofde men, zal onder invloed van de juiste tekens gunsten moeten verlenen. Hij zal als beschermer op moeten treden en zal geen kwaad tot stand kunnen brengen, tot de ban van de tekens weer verbroken wordt.

Wil je iemand vervloeken, dan beroep je je op de eigenschap van een god en voegt daaraan de negatieve aspecten van die werking toe door aanvullende tekens. De god zal dan reageren op een wijze, waardoor de negatieve aspecten van zijn wezen voor de betrokkenen het meest duidelijk zullen worden.

Opvallend bij dit alles is steeds weer de zelfverzekerdheid, waarmee de mens eigen superioriteit aanneemt als vaststaande. Hij gevoelt zich de meerdere van de werelden van de geest zo goed als van zijn eigen wereld. Hij heeft het in beide gevallen natuurlijk grotendeels mis, daarover behoeft men niet te strijden. Maar voor eigen gevoel is hij alles in eigen en andere werelden te slim af, wanneer het er werkelijk opaan komt.

Dit verklaart de opbouw van de magie, zo goed als de opbouw van de lijnen in de runenmagie, waarin de mens voor eigen begrip zijn eigenschappen en mogelijkheden samenvoegt en zo zijn eigen harmonie met alles, wat rond hem is, in feite voor zich bepaalt, ook al ligt de werking niet, zoals hij veronderstelt, buiten hen, maar in zijn eigen wezen verborgen.

Harmonie en disharmonie bepalen het menselijk beleven. Je beleven bepaalt weer je besef van mogelijkheden. Je besef van het mogelijke is echter gelijktijdig een voorname factor bij elk resultaat, dat je behaalt.

Ik dacht, hier nogmaals iets duidelijker gesteld te hebben. Magie, ook runenmagie, is niet alleen maar humbug, ook al is alle magie niet vanuit zichzelf en zonder meer werkzaam.

Het is eerder een middel om de mens en de krachten van de mens op een bepaalde wijze - middels suggestie - te oriënteren. Magie bestaat grotendeels uit het scheppen van zelfvertrouwen, of het wegnemen van zelfvertrouwen. Het is een scheppen van angst, of het veroorzaken van overmoed tegenover een duidelijk besef geven van alles, wat bestaat voor een mens.

Het is het richten van de mens op een bepaald doel en hem zo af doen wijken van zijn normale baan in het leven, zijn reacties en belevingen veranderende.

O, de geestelijke werelden worden bij dit alles wel degelijk betrokken en worden beïnvloed. Want een mens is, als elk levend wezen, deel van de kosmos. Naarmate je eigen harmonie met die kosmos veelzijdiger is en meer omvat, zullen minder specifieke verschijnselen opvallend optreden, maar verkrijgt het ik wel een grotere en snellere bewustwording en voor anderen bovendien een grotere persoonlijke betekenis.

Maar indien je verschijnselen wilt veroorzaken, wat de magie zich altijd weer als doel stelt, zo zul je juist zeer eenzijdig moeten ageren en reageren in en t.a.v. die kosmos. En dat bereik je dan doormagische formules, het gebruiken van tekens en runen op de juiste wijze, door het scheppen van de juiste beslotenheden in jezelf en openheid t.a.v. de kosmos en het onbekende.

Dit was dan mijn inleiding. Ik heb m.i. voldoende gezegd. Maar indien u er nog meer over wilt zeggen of vragen, krijgt daartoe gelegenheid na de pauze.

Ik ben niet al te zeer op vakachtergronden van de runen ingegaan. Ik ben mij daarvan wel degelijk bewust. Ik meende dat dit voor een gehoor en lezers dan niet interessant, laat staan belangrijk zou kunnen zijn, omdat de meesten te weinig van het onderwerp weten.

Ik koos voor een vereenvoudigde weergave, waarin zowel het begrip magie als ook de waarde en oorsprong van de rune aan de orde kwamen en ook nevenverschijnselen niet geheel onbelicht bleven.

Er is zo dadelijk volgens mij dan ook nog best een interessant discours mogelijk.

Ik wens u een aangename pauze toe.

-0-0-0-0-0-

Zo, vrienden.

U hebt de gelegenheid gehad even op adem te komen en

uw vragen en bezwaren te sorteren. Waaraan ik nu graag met-
een aandacht zou willen wijden.

x U sprak over het optreden van theosofische onderrassen?
- Het derde onderras noemt men iraans, het vierde keltisch.

Juiste tijden voor hun bestaan zijn niet aan te geven. Zij
komen beide voort uit Azië, in feite uit mongoolse rassen.
China is de basis. Hier komen wichelstaven voor. Eveneens bij
de perzen, maar in mindere mate bij de egyptenaren, die wel
tot het iraanse ras behoren, maar sterke atlantsiche invloe-
den ondergaan hebben. Bij de kelten, maar ook bij indogermaan-
se rassen elders zien wij een soortgelijke wichelmetode.

x Sluit dit aan op onze tijd?

- In feite wel. Wilt u echter nagaan, wanneer men voor het
eerst georganiseerd met staafjes is gaan werpen om te wichelen,
moet je rond 10.000 jaar voor het begin van uw jaartelling
teruggaan. Het wichelen met botten is nog veel ouder en ook
daarbij had de wijze, waarop de botten vielen, wel een vaste
betekenis, maar de uitleg was toch veel meer overgelaten aan
de persoonlijke interpretatie van de wichelaar.

x Ingewandlezen en het duiden van de vlucht der vogels,
berust dit op een gelijksoortige gedachtengang?

- Augurie is heel oud. Het lezen van betekenis in de vlucht
van de vogels is waarschijnlijk zo oud als de mens, zeker zo
oud als homo sapiens.

De mens lette op de vogels in het begin waarschijnlijk
vooral, omdat hun bewegingen hem iets zeiden over jachtbuit.
Maar al snel zag hij daarin, waarschijnlijk door associatie
met hetgeen hem overkwam, nadat hij hen op een bepaalde
wijze had zien vliegen, ook meer persoonlijke voortekens.

Het lezen van ingewanden is volgens mij terug te voeren tot
de gebruiken van de eerste herdersstammen. Hier had men de
gewoonte de ingewanden te consumeren. Daarom werd daarop
bij het slachten gelet en gaf men hieraan het eerst zijn
aandacht.

Al snel begint men aan voorouders en goden te geloven en
houdt sommige dieren apart om dezen aan de hogere machten
te offeren. Men "wijdt" deze dieren dus aan voorouders of
goden.

Dit offer lijkt mogelijk u een grote opoffering, maar
dat was het ook weer niet: men droeg bloed en ziel van
het dier op aan de goden, maar consumeerde het vlees vervol-
gens zelf. Eerst later werd de konsumptietaak een voorrecht
van de priesters, de offeraars per excellence.

Men dacht, dat de goden in het offer hun behagen of onbe-
hagen kenbaar zouden maken. Bij het slachten van het dier werd
dus op allerhande zaken gelet om te weten, hoe de god op het
offer zou reageren. De ingewanden kwamen daarbij als eerste
in aanmerking. Eerst toen men delen van de offerdieren
ging verbranden, kreeg ook de rook betekenis.

Bij de duiding spelen waarschijnlijk weer associaties van
geziene afwijkingen en daarna optredende gebeurtenissen een
rol. Op de duur is men afwijkingen gaan combineren met het
aanwezig zijn van bepaalde dreigingen of mogelijkheden.

Het lezen van ingewanden is dus aanmerkelijk ouder dan
u schijnt te denken en bestond reeds een kleine 30.000 jaren
voor het begin van uw jaartelling.

Kijk je naar andere toevalsorakels, zoals b.v. het pikken van graan door heilige vogels enz., wat typerend is voor Babylon, dan valt op, dat het toeval wel een grote rol speelt, maar dat vaak verbindingen worden gemaakt met andere wijzen van magisch denken.

Bij het graanorakel telt men de korrels wel, maar voor de interpretatie is toch wel het belangrijkste, welke figuren de overgebleven korrels vormen. Tussen de 8 en 6000 jaren geleden kregen dergelijke toevalsfiguren een grote betekenis, omdat men hen ging associëren met de sterren.

De sterren zijn volgens het geloof van die tijdens de letters aan de hemel, waarin de goden hun wil schrijven, zoals u mogelijk bekend is. Men vergelijkt de toevalsfiguren dan met de "letters" van het hemelschrift en ziet daarin de wil van de goden.

Ik meen zelfs, dat dergelijke tekens, vooral die, welke golden als bijzonder zegenbrengend of onheilspellend, ook bij ingewandsaugurie werden gezocht. Iets dergelijk is wel zeker deel van de romeinse augurie, waar men ook het lezen in de ingewanden kende.

Is dit voldoende?

x Is de windrichting ook nog van bijzonder belang geweest, of komt dit eerst later in magie en mystiek naar voren?

- Indien u denkt aan de druïden, die van de door u genoemde wichelmetoden wel gebruik maakten, dan was oriëntatie van belang, omdat men geloofde, dat bepaalde goddelijke krachten in bepaalde hemelrichtingen woonden en zich tot hen moest kunnen wenden om hun bijzondere aandacht te verkrijgen.

De wind werd soms, maar niet vaak, gezien als teken, dat een van die bepaalde machten werkzaam was en dus in het bijzonder dreigend of bereikbaar was. Maar dit was toch van ondergeschikt belang.

De oriëntatie op het oosten, zoals wij die vaak aantreffen, zelfs bij christendom en Mitrasverering - wat duidelijk maakt, dat beide geloofsvormen toch wel sterk aan de zon gebonden waren - heeft niets met windrichtingen zonder meer te doen. Het zijn eerder de verhoudingen van licht en duister, die hierbij een belangrijke rol spelen. In de latere meer mystieke duidingen zal dit van groot belang zijn geweest.

Kijkt men naar oude tempels of ruimten als b.v. Stonehenge of bijtringen, dan blijkt de oriëntatie af te hangen van de wijze, waarop het licht van de zon, de maan, of soms zelfs van een bepaalde ster, op een gegeven dag zichtbaar zal zijn vanuit deze ruimte.

Voor de plechtigheid is het binnenvallen van het licht van de zon of de maan - waarbij de richting waaruit dit licht binnen moetvallen in de bouw verwerkt is, of door bijzondere kentekenen wordt aangegeven - bepalend. Vaak zal de lichtstraal dan op een altaarsteen vallen. Dit speelt vooral een belangrijke rol in het druïdische geloof en de daarbij behorende magie.

x In Stonehenge ontdekte ik een definitieve noord-zuid oriëntatie.

- Inderdaad. Maar die oriëntatie werd toch niet gericht, zoals u veronderstelt, op het aardmagnetische veld, maar op zon en maan.

De oriëntatie op zon en maan is ook begrijpelijk: van aardmagnetische velden hadden de mensen in die dagen geen verstand,

maar zon en maan waren voor hen de zichtbare tekenen van hemelse machten. Vergeet niet, dat de maan een van de eerste hemelgoden is, die de mensen algemeen vereren.

Het is duidelijk, dat de goden aan de hemel een grote rol gingen spelen in de oriëntatie van gebouwen enz. Maar dat heeft gelijktijdig tengevolge, dat je onwillekeurig een oost-west oriëntatie aanhoudt. Wat weer betekent, dat je natuurlijk ook een noord- zuid oriëntatie krijgt.

x Bij Johfra komen op schilderijen tekens voor, die, naar ik veronderstel, aan oude boeken zijn ontleend. Zijn er meerdere dergelijke tekens? Is b.v. het Marsteken, dat u maakte, afleidbaar?

- Of dergelijke persoonlijke zegels afleidbaar zijn voor de moderne mensen, weet ik eerlijk gezegd niet. Maar er is een magie ontstaan, die wij vermoedelijk goed vorm zien krijgen in de jaren tussen 500 v.chr en 500 n.chr., waarbij men zich is gaan vastklampen aan z.g. machtslijnen en noodlotslijnen, die men meende te kennen. Ook de handlijnkunde is eerst in die tijd goed opgekomen.

In die dagen zien wij, dat voor elke macht - ook al nam ik een planeet als voorbeeld - een bepaald zegel is samen te stellen. Volgens mij werd dit afgeleid uit natuurlijke lijnen-samenvloeiingen, die met bepaalde krachten of verschijnselen werden vereenzelvigd.

Overigens zit hier een aardige historie aan verbonden: In de tijd van de heksenhamer en de heksenvervolging werden z.g. duivelskontrakten gevonden of gerekonstrueerd. Het eigenaardige is, dat hierin een aantal duivels, aangegeven met naam en rang - b.v. eerste legeraanvoerder onder Lucifer of helse minister van financiën - ook met hun handtekeningen en bijbehorend zegel worden opgevoerd.

Het eigenaardige hierbij is, dat een groot aantal van deze zegels identiek is met of t.m. zeer sterk herinnert aan de planeetzegels en machtszegels, waarover wij reeds spraken.

Het lijkt er op, dat een groot aantal natuurkrachten, die de mensen gepersonifiëerd hadden door zegels, die in feite een grafiek waren van hun kwaliteiten en eigenschappen, werden beschouwd als duivels, zodat hun tekens gezien werden als kentekenen of wapentekenen van helse machten.

Het klopt in ieder geval met de wijze, waarop de heksen dachten en leefden. Heksen waren in feite natuurvereerders. Als zodanig erkenden zij bepaalde alleenrechten, die de kerk voor zich opeiste, niet. Vandaar de vervolging. Om dezelfde redenen heeft men trouwens ook de joden lange tijd heftig vervolgd. Joden werden, zo goed als heksen, vaak verbrand.

De eerste auto's in Spanje waren de auto da fé's. Maar hoe het ook zij, dergelijke tekens schijnen nogal goed ingeburgerd te zijn in die dagen.

Deze machtsrunen, ontstaan tussen 450 v.chr en 300 v.chr zijn kennelijk overall zozeer doorgedrongen, dat zij meer en meer als zelfstandige persoonlijkheid, of teken van een zelfstandige persoonlijkheid werden beschouwd en niet meer als in diagram van samenwerkende invloeden - waarvoor zij oorspronkelijk toch bedoeld waren.

x Als persoonlijkheid zouden zij met magische kracht geladen moeten zijn.

- Het is door het geloof van demens, dat iets dergelijks zijn lading en betekenis verkrijgt. De mens met zijn geloof laadt dus a.h.w. de voorstelling.

Dit is kentekenend voor magie. De kern hiervan is steeds weer, dat men tesamen door angsten, geloof, begeerten of welke emoties dan ook, een voorwerp, voorstelling, of symbool zodanig weet te laden, dat deze een reserve vormt voor een ieder, die op de juiste wijze daartegenover is ingesteld, daar deze de lading kan overnemen en zo het voorwerp enz. tijdelijk of soms zelfs blijvend kan ontladen.

x Bij het maken van een poesakakris ontstaat door concentratie een geladenheid in de kris zelf. Een kollega stelde, dat zich daarvan dan weer 'n dzijn meester maakt. Dit wezen zou zich kunnen materialiseren en dematerialiseren, zoals het wil, maar daarbij wel sterk geografisch gebonden zijn. Wat is uw standpunt.

- U citeert overleveringen. Mijn standpunt wijkt daarom wel iets af. Vergeef mij dit. U omschreef echter het volksge- loof in dit verband heel aardig.

Wanneer je een poesakakris maakt, begin je in feite met een meditatieproces, waarbij je je instelt op de krachten, die je wilt gebruiken. Je laadt jezelf met die bepaalde krachten.

Aan deze krachten geloven heel veel mensen. Wat betekent, dat dit krachten astraal gestalte hebben gekregen. Deze astrale vorm omvat dan de geloofsenergie van velen plus nog eens een afstemming op de speciale aandacht voor deze vorm van kracht.

Het gevolg is, dat deze kracht tijdens het bewerken van het metaal voortdurend ook aan dit metaal wordt overgedragen. Er volgen dan nog weer bepaalde ritën, waardoor men nogmaals deze kracht aan het metaal bindt.

Metaal bestaat, zoals alle materie, uit grote lege ruimten, waarin wat deeltjes rondwervelen. Dit valt u niet op, omdat er tussen die verschillende deeltjes onderling een sterke binding op basis van aantrekking en afstoting bestaat, die u ook mijnentwege een veld moogt noemen.

In die ruimte, in dit veld kun je bepaalde astrale krachten opslaan. Het resultaat is, dat inderdaad een bijzondere lading in de kris ontstaat. Maar dit is geen dzijn in de vorm van een zelfstandige geest. Het volgende is belangrijk:

De kracht, die inderdaad in het metaal is vastgelegd, erkent de drager nu als eigenschap, persoonlijke waarde, van de kris. Zij is dus voor hem heilig en gelijktijdig het uiterlijke symbool van een geestelijke macht. Hierin geloven velen, evenals de drager. Daardoor is elk erkennen van de lading of heiligheid van de kris - en ritën zijn steeds weer nodig - een opladen van de kris, die zijn krachten onder bepaalde, door deze voorstelling gedikteerde, omstandigheden weer uit zal stralen.

Het gevolg is, dat de kris inderdaad werkt als een soort persoonlijkheid. Een poesakakris kan b.v. optreden als een soort wachter en de omstandigheden zó wijzigen, dat vijanden niet gemakkelijk tot de eigenaar of diens bezit door kunnen dringen. De kris kan ook bepaalde gebeurtenissen te voren aankondigen.

Let wel: dit zijn geen afzonderlijke krachten. Het ding

reageert overgevoelig op de mens en wel in overeenstemming met het geloof, dat de mens er in stelt. De kris heeft dus inderdaad een fluïdum en is, zolang lading aanwezig is, ook zeer gevoelig voor aanvaarding en ontkenning van eigen betekenis.

Ontkenning betekent voor de kris: wegvallen van kracht. Maar voor de astrale structuur, waaraan die kracht zijn bestaan mede ontleent, betekent wegvallen van kracht bedreiging van eigen bestaan.

Dus zal de kris altijd zo blijven reageren, dat haar waarde zoveel mogelijk erkend zal worden. Wat in de volksverhalen omtrent de verschillende poesakas dan ook sterk tot uiting komt.

x Men vertelt, dat op de heilige dag de krissen b.v. op de bovenste plank van een kast liggen, afgesloten, waarna een groot gestoei in die kast ontstaat, " omdat de krissen ruzie hebben".

- Dergelijke verhalen zijn geen volslagen waanzin. Toch liggen de feiten niet, zoals de vertellingen die voorstellen. Vergeet niet: de verhalen zijn - vaak verfraaide - verhalen over eigen geloof in de mogelijkheden van de kris, waarbij van geringe feiten een groot gebeuren wordt gemaakt.

Realiseer u: a. Het bewegen van voorwerpen in een afgesloten kast komt bij telekinise meer voor. Ook bij onbewuste telekinese, die men wel eens samenvat onder de naam poltergeistverschijnselen.

Geloven de mensen, dat een kris tot leven komt of komen kan, dan zullen zijzelf vaak invloed uitoefenen en zo in feite het verschijnsel zelf veroorzaken, zelfs wanneer de kracht in de kris die verschijnselen heftiger en kenbaarder maakt, dan zonder deze kracht denkbaar zou zijn voor de persoon in kwestie. Diens geestelijke toestand speelt eveneens een rol.

b. U spreekt over het verplaatsen van de krissen van de bovenste plank naar de onderste. Gezien het voorgaande is dit mogelijk, wanneer tussen planken en deur voldoende ruimte is. Is deze niet aanwezig, dan zou er sprake moeten zijn van een dematerialisatie en een rematerialisatie.

Dit is iets, wat ik van een doorsnee mens niet verwacht, tenzij deze geleerd heeft dit bewust te doen. De mogelijkheid blijft bestaan, dat een dergelijke kracht plus prikkel is gelegen in de astrale kracht, die door het geloof van vele mensen is opgebouwd, dit tot stand brengt. Waarschijnlijk lijkt mij zo iets echter niet. Zeker is de waarschijnlijkheid, dat dergelijke verhalen juist zijn veel kleiner dan die, welke handelen over rumoer en het bewegen van krissen.

c. Dat twee krissen aaneengesmolten lijken te zijn, " omdat zij bang zijn gescheiden te worden" ligt volgens mij niet in de heilige wapens zelf, maar kan voorkomen uit de instelling van de beschouwer. Deze veroorzaakt zelf een suggestiefverschijnsel, dat veel doet denken aan het bekende hypnotiseurstrucje met de mensen, die de handen ineen moeten strengelen en dan los moeten trekken: degenen, die geloven, doen dit krampachtig en slagen niet of met grote moeite; degenen, die de suggestie niet aanvaarden, blijven ontspannen en kunnen zonder meer de handen uiteen halen.

Indien het verhaal juist is, zal een dergelijke suggestie bij het verschijnsel een grote rol gespeeld hebben. Hierbij

Herinner u, dat de krissen zelf een astrale lading hebben, die invloed kan hebben en de suggestie tot een soort hypnose kan doen worden, waardoor het verhaal als een subjectief ervaren juist kan zijn, zonder dat dit materieel feitelijk waar is.

Dat men menselijke eigenschappen toekent aan een kris of desnoods aan een huisdier, is altijd een grote vergissing. Maar in feite projecteer je jezelf in de kris, de hond of de kat en scheidt daardoor voor en vanuit jezelf een situatie, waarbij die menselijkheid schijnbaar bevestigd wordt.

Let wel: aan de hand van jouw interpretaties en reacties, niet aan de hand van objectieve feiten. Wat naar ik meen in een geval als het geciteerde het geval zou kunnen zijn.

De enige wijze, waarop volgens mij al het gestelde een objectieve waarheid kan bevatten, ligt in de mogelijkheid, dat een occult zeer vaardig iemand het geheel heeft geënceneerd met gebruikmaking van geestelijke en magische middelen.

Ten laatste wijs ik u er op, dat aanzien vaak een grote rol speelt onder de mensen, zeker ook in het vroegere Nederlands-Indië. Zowel in verband met poesakas als in verband met goena-goena zien wij steeds weer, dat verhalen ontstaan en zaken worden gekonstateerd, die niets te maken hebben met een werkelijk doel, of zelfs maar met werkelijke geestelijke krachten, maar alleen gedaan worden omentwille van het effect.

Waarmee u mijn mening hebt. Niet dat het veel met runen samenhangt, maar ik vond het toch wel interessant.

x Kan een astraal lichaam autonoom actief zijn? Ik dacht, dat dit gewoonlijk passief was.

- Een astraal lichaam moet u zich voorstellen als een soort zeppelin, waarin de motoren door een computer bestuurd worden.

De wensen, angsten, gedachten van de mensen, die de zeppelin hebben opgebouwd, zijn in de computer vastgelegd. Het gevolg is, dat zij wel degelijk een eigen mobiliteit heeft en een eigen vermogen tot reageren op veranderingen in de omgeving, maar dan wel alleen op grond van de ingelegde programmering.

x In hoeverre heeft het nazisme gebruik gemaakt van runentekens? Is het hakenkruis een runenteken?

- Het hakenkruis is geen origineel runenteken, maar behoort wel tot de indogermaanse symbolen. Onder de runen treffen wij wel het z.g. gesloten zonnrad aan, d.w.z. een gesloten cirkel, waarin een kruis staat.

Dat de nazies gebruik hebben gemaakt van runentekens is zonder meer duidelijk. Let wel: in onderscheid tot andere vormen van fascisme, zover die geen nabootsing van het nazisme zijn.

Het nazisme was gebouwd op een streven. het oude germanendom te doen herontstaan. Dom. Zo dom heb ik het nog nooit gehoord, maar zijzelf stelden het zo. Hierbij greep men terug naar oude waarden, waaronder de runen. Men heeft ook geprobeerd mystieke en magische tekens, die germaans of pseudogermaans waren, overal aan te brengen.

Hierdoor krijgen die tekens in de ogen van steeds meer mensen een geheel eigen betekenis, wat weer resulteert in een uitstraling van die tekens.

Dit betekent, dat onder de mensen een soort mystiek en zelfs magie ontstaat. Op een wat andere wijze was dit trouwens steeds weer het geval bij het fascisme. De beleving van de mensen zal op de duur aanmerkelijk afwijken van het normale, krachten kunnen worden gewekt, vooral grote suggestieve krachten, die men ook op buitenstaanders kon projecteren.

Overigens, wanneer u spreekt over fascisme, dan lijkt het of dit een algemene term is, die nazisme omvat. Maar fascisme is afgeleid van de fasces, de lictorenbundel, een bundel pijlen, waarin een bijl, die een teken van gezag is uit het oude Rome. Het fascisme zoekt het merendeel van zijn symboliek in de oude romeinse gloriëtijd, niet in de germaanse tijd.

Het lijkt mij daarom goed, dat men, altans wanneer het om symbolen en mystiek gaat, een duidelijk onderscheid maakt tussen beide vormen van zelfoverschatting.

x Spelen in onze letters de oude runen nog een rol?

- Volgens mij niet. Hier spelen eerder romeinse en zelfs griekse invloeden een rol. Uw huidige schrift lijkt mij dan ook zelfs met het oude runenschrift weinig of geen verwantschap te tonen. Die invloed lijkt iets groter te zijn in het kyrri-lisch schrift, dat echter ook zeer grote griekse invloeden uit de oudheid tot op heden bewaart.

Het ouderwetse z.g. gothische duitse schrift toont wel lettervormen, die sterker aan runen doen denken. Maar ook hier geldt, dat de invloed op zijn minst zeer beperkt is gebleven.

x Het christendom kent één teken: het kruis. Is dit mogelijk ingesteld om een einde te maken aan het gebruik van alle andere runentekens?

- Correctie: Het kruis is zo oud, dat het reeds voorkomt in Nineve, voorkomt in de ruïnen van Ur en Uruk, terwijl het eveneens wordt aangetroffen in ruïnen in Peru enz. Het teken is dus kennelijk heel wat ouder dan het christendom.

Ten tweede: het kruis wordt voor het christendom eerst het voornaamste teken rond 300 jaar na zijn ontstaan. In de beginperiode gebruikt men eerder het "zegel" van de Christus, X dat gelijktijdig voor velen het woord pax schijnt in te houden en daarnaast de vissen.

Wie zich de moeite getroost te gaan zien in de vroegste catacomben in Rome zal op de graven daar in verhouding weinig het kruis aantreffen. Waar het voorkomt, lijkt het eerder een soort uitroep-teken te zijn en de rol te spelen van nadrukkelijke bevestiging van een voorafgaande mededeling.

Maar volgens mij heeft het christendom het kruis langzaam aan steeds meer naar voren geschoven, omdat het tot een machtsfactor was geworden. Als zodanig had het een vaandel nodig.

Wanneer je dan dankt aan het hanteren van de adelaars eens, of het hanteren van het kruis enkele honderden jaren later, lijkt het verschil niet bepaald groot te zijn.

Macht is de invloed, waardoor men er toe komt het kruis bovenal es te stellen: de nadruk valt steeds minder op Jezus' leer en steeds meer op de macht, die hij door zijn dood als verlosser heeft verkregen. Jezus wordt steeds meer de vorst van hemel en aarde, die zijn gezag uitoefent, maar voornamelijk door delen daarvan aan mensen te delegeren.

De eerste christenen echter geloofden meer aan de Jezus, die hen voedde met de innerlijke kracht van het eeuwige leven, dan een de machthebber, die het symbool van gezag zou worden in een nieuwe era. U vergeve mij deze opmerkingen.

Ik wil nu besluiten. De rune is meer en meer een deel geworden van latere en geheel andere magische systemen. De runen hebben, zowel als schrift als ook als magische teken, nog de meeste betekenis in die landen, die van germaanse oorsprong zijn en waarin men weinig of niet met andere cultuurpatronen werd gekonfronteerd tot voor kort.

Toch moet ik stellen: de oude runen zijn werkzaam, zolang je er in gelooft. Dit geldt ook voor de runen van de moderne tijd: Wanneer een mens volledig in iets gelooft, brengt hij iets tot stand, wat zijn geloof lijkt te bevestigen: een geestelijke spanning.

Wanneer die spanning zich later, onder invloed van zijn eigen werken en denken ontlaadt, zo roept hij uit, zie je nu wel, dat ik met mijn geloof gelijk heb gehad?

Eerst wanneer de mens zich bewust wordt van de krachten, die in hemzelf schuilen en de mogelijkheid vanuit zichzelf krachten voort te brengen en te projecteren, zal hij mogelijk een minder animistische verklaring voor alles gaan zoeken.

Hij zal zelfs zijn godsdiensten van andere aard met nieuwe ogen gaan bezien en beseffen, hoe groot de invloed is, die voortkomt uit zijn eigen wezen, zijn geloof, zijn verbondenheid met het al. Hij zal beseffen, hoezeer zijn deel van het zijnde blijven, wat zijn leven toch is, invloed zal hebben op het geheel van zijn beleven en hoezeer dit medebepalend zal zijn voor zijn eigen mogelijkheden in zijn stoffelijk bestaan.

Dit wilde ik nog graag even duidelijk stellen, want al het andere is uiteindelijk minder belangrijk.

Of je nu begint bij de runen of bij een zeer abstracte filosofie, of je probeert iets over de werkelijkheid van de ruimte te zeggen, of iets over de waarheid van het innerlijk bestaan, de basis blijft één en dezelfde.

Je draagt in jezelf een vermogen. Verklaar dit niet van buitenaf. Wordt je bewust van hetgeen je in jezelf draagt, de kracht, die in je berust. Acht de verklaringen, die aan dat alles verbonden worden, van minder belang dan het feit, dat die kracht bestaat. Want pas wanneer je die kracht volledig ervaart en bewust leert beleven, ben je werkelijk verbonden met datgene, wat de mens God noemt, de oerkracht, waaruit het geheel bestaat en waartoe dit geheel volgens mij ook eens weer zal terugkeren.

Met deze woorden beëindig ik dan deze bijeenkomst, vrienden. Een bijeenkomst, die voor mij persoonlijk een zeer aangename is geweest en waarvan ik maar hoop dat zij u niet geheel en al in de kou heeft laten staan, ondanks de vele afwijkingen van het eens door uzelf gestelde onderwerp.

In ieder geval ben ik met plezier op uw verschillende opmerkingen ingegaan en hoop, dat de antwoorden u toch de werkelijke belangrijke zaken, die ik in mij slotwoord even naar voren bracht, wat duidelijker hebben doen beseffen. En daarmee dank ik u allen voor uw aandacht.

Goeden avond.

d.d. 2 april 1976